

Upersonlige verbkonstruksjoner - *się* (nieosobowe formy czasownika - *się*)

- Upersonlig form gjengis på polsk enten gjennom **3. person singularis** med refleksivt pronomen **się** (i preteritum brukes da nøytrum):
Tu **mówi się** po polsku. (*Her tales det polsk.*)
Uprasza się o odpowiedź. (*Svar utbedes.*)
Jest się przecież człowiekiem. (*Man er da et menneske.*)
Zrobiło się wiele by go uratować. (*Det ble gjort mye for å redde ham.*)

Upersonlige verbkonstruksjoner – *się* (nieosobowe formy czasownika - *się*)

- eller gjennom **3. person pluralis presens** uten **się**:
Mówią, że on jest chory. (*Det sies at han er syk.*)
- eller gjennom **1. person pluralis presens**:
Włosy stają na głowie, kiedy o tym czytamy.
(*Håret reiser seg på en, når man leser om dette.*)
- NB! den upersonlige konstruksjonen med **się** må ikke forveksles med refleksive verb, for **się** brukes her ved verb som ellers aldri er refleksive. Eks. Wszystko wydaje się (refleks.) pięknym, gdy **się jest** (upers.) młodym. (*Alt virker skjønt, når man er ung.*)

Upersonlige verbkonstruksjoner **-no, -to**
(nieosobowe formy czasownika **-no, -to**)

- i preteritum i upersonlig form anvendes dessuten kortformer basert på preteritum partisipp (passiv), med endelsene: **-no, -to**

Wczoraj złapano złodzieja. (*Igår ble tyven fanget.*)

Drzwi zamknięto z trzaskiem. (*Døren ble lukket med et smell.*)

-no

mówić – mówiono

liczyć – liczono

-to

myć – myto

pić – pito

Upersonlige verbkonstruksjoner **-no, -to**
(nieosobowe formy czasownika **-no, -to**)

- denne formen dannes også av intransitive verb:

chciano (man ville)

bano się (man fryktet)

spodziewano (man forventet)

pozwolono (man tillot)

proszono (man ba)

pytano (man spurte)

musiano (man måtte)

Upersonlige verbkonstruksjoner (nieosobowe formy czasownika)

- i upersonlig form brukes:
  - a) samtlige verb som betegner naturfenomener, f.eks.
grzmi (*det tordner*), blyska się (*det lyner*),
dnieje (*det dages*), świta (*dagen gryr*),
zierzchcha się (*det skumrer*), rozwidnia się
(*det lysner*).
* men: pada deszcz, śnieg, grad (*det regner, sner, hagler*)

Upersonlige verbkonstruksjoner (nieosobowe formy czasownika)

- b) verbene boleć (*gjøre vondt*), kłuć (*stikke*),
nudzić (*bli kvalm, ha det dårlig*), swędzieć (*klø, krible*), przybywać (*tilta, øke*) osv.
f.eks.:
boli (kłuje) mnie w boku (*jeg har vondt i siden, det stikker i siden på meg*)
nudzi mnie (*jeg er kvalm*),
wody (dnia, księżyca) przybywa (*vannet stiger, dagen blir lengre, månen tiltar*).

Upersonlige verbkonstruksjoner (nieosobowe formy czasownika)

c) można (*man kan*), trzeba (*man må*), nie wolno (*man må ikke*), szkoda (*det er synd*), należy (*man bør*), nie przystoi (*det går ikke an*), wystarczy (*det holder*), żal mi (*jeg synes synd på*), brak (i st. f. brakuje) mi (*jeg mangler*), nie ma (*det finnes ikke*), widzieć (*man ser*), słyszeć (*man hører*), zimno dziś (*det er kaldt i dag*), już późno (*det er allerede sent*) o.s.v.